

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, י"ז תמוז, תשע"ג

25 יוני, 2013

פטור: 4641

בפקס: 03-7700223

03-7540011

לכבוד

עו"ד רפאל לוי

עדי קפלן ושות' עורכי דין

רח' ויצמן 2

תל אביב 6423902

עו"ד ניב סבר

מ. פירון ושות' עורכי-דין ונוטריונים

רח' אבא הלל 16

רמת גן 52506

הנדון: החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בין:

מוצרי מעברות בע"מ – דיפלומט מפיצים (1968) בע"מ

הנני מתכבד להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב,

עו"ד דהור ארם

רשם ההגבלים העסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסדר שבין מוצרי מעברות בע"מ לדיפלומט מפיצים (1968) בע"מ

1. פתח דבר

מונתת בפניי בקשת למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), להסדר שבין מוצרי מעברות בע"מ (להלן: "מעברות") לבין דיפלומט מפיצים (1968) בע"מ (להלן: "דיפלומט"), שעניינו הסכם להפצת מוצרי מעברות למזון לכלבים ולמזון לחתולים לחנויות לממכר מזון בישראל (להלן: "הלקוחות") (להלן: "הסכם ההפצה").

לאחר שבתנתי את ההסדר על כבילותיו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיוגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק, שאין בו כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק, וכי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. בהתאם לכך, ראוי להסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, והכל בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

2.א. הצדדים להסדר

מעברות עוסקות (בעצמה ובאמצעות חברות בת) בפיתוח, ייצור, יבוא ושיווק של מזון לתינוקות, תוספי תזונה, מזון אורגני וכן בייצור מזון לכלבים ולחתולים, בעיקר תחת המותגים "בונזו" ו"לה-קט".

דיפלומט עוסקת (בעצמה ובאמצעות חברות בת) ביבוא, שיווק והפצה של מוצרי מזון, מוצרי קוסמטיקה, מוצרי טיפוח אישי ומוצרי ניקוי.

2.ב. תיאור ההסדר, על תיקוניו, ותחששות התחרותיים

בקשת הפטור, כפי שהוגשה, התייחסה להארכת הסכם ההפצה הבלעדית שבין מעברות לדיפלומט אשר קיבל בעבר פטור מאת הממונה (להלן: "הסכם ההפצה המקורי"). ההסכם המקורי כלל מספר כבילות, אשר בעקבות דין וחברים שקיימה הרשות עם הצדדים, כפי שיפורט להלן, תחליטו הצדדים לתקן. למען הסדר הטוב, אסקור את השתלשלות העניינים בקצרה.

במסגרת הסכם ההפצה המקורי התחייבה מעברות להפיץ את מוצרי המזון לכלבים ומזון לחתולים שהיא מייצרת ללקוחות באמצעות דיפלומט באופן בלעדי, ודיפלומט התחייבה שלא להפיץ מוצרים זהים, דומים או מתחרים במוצרי מעברות במשך תקופת ההסכם (להלן: "כבילות הבלעדיות") ובמשך חצי שנה לאחר ביטולו (להלן: "כבילות אי התחרות"). הפצת המוצרים

רשות ההגבלים העסקיים

לחננויות המתמחות במזון לבעלי חיים ולחננויות "עשה זאת בעצמך" לא נכללה בהסכם, ומבוצעת על ידי מעברות בעצמה. כך גם נקבע בהסכם כי מחירי המוצרים שיימכרו על ידי דיפלומט ללקוחות ייקבעו על ידי מעברות (להלן: "כבילת המחיר").

1.ב.2. כבילות הבלעדיות ואי התחרות

בדיקת הרשות העלתה כי בנסיבות העניין, כבילות הבלעדיות ואי התחרות, כפי שנוסחו בהסכם המקורי, מעוררות חששות תחרותיים של ממש.

כך, עלה חשש כי התחייבותה של דיפלומט לבלעדיות תקשה (עד כדי חסימה) על כניסה של יצרנים ויבואנים אחרים בתחום המזון לכלבים ולחתולים אל מדפי רשתות השיווק. חשש זה התגבר נוכח היותה של דיפלומט ערוץ הפצה מרכזי ביותר לרשתות השיווק, אשר הלכה למעשה נחסם ביחס למתחרית של מעברות כתוצאה מן ההסדר, ובכך מותיר ליצרנים וליבואנים אחרים פחות חלופות להפצה לרשתות השיווק. הדרה מעין זו של יצרנים ויבואנים מתחרים משמעותה גם הגבלת המגוון והתחרות באותם תחומים.

חשש זה מפני חסימה קיבל חיזוק בשיחות עם גורמים הפעילים בענף המזון לכלבים ולחתולים. מבדיקת הרשות עלה כי מעברות הינה הספק הדומיננטי ביותר בתחום המזון לכלבים ולחתולים, כאשר נתח השוק המשותף של מעברות ושל הספקית השנייה בגודלה לרשתות השיווק הינו משמעותי ביותר. עוד עלה, כי הפצה של מוצרי מזון לכלבים ולחתולים לרשתות המזון נעשית כיום בעיקר בדרך של הפצה עצמית על ידי הספק. נמצא כי מלבד דיפלומט, רק מפיץ אחד נוסף פעיל כיום בהפצת מזון לכלבים ולחתולים לרשתות השיווק עבור ספקים, והיקף פעילותו קטן בהרבה משל של דיפלומט. מעבר לכך, עלה כי קיימים חסמים לכניסה לתחום ההפצה של מזון לכלבים ולחתולים, בין היתר נוכח היותו ותחום "נישה" ללא זיקה לתחומי ההפצה המרכזיים לרשתות השיווק; היותו תחום בעל פוטנציאל רווח נמוך יחסית למפיץ, בין היתר נוכח היותם של המוצרים כבדים ובעלי נפח רב לאחסנה והובלה, וכן בשל לב לצורך להובלתם ואחסנתם בנפרד.

כל אלה חיזקו את החשש שעלה, כי התחייבותה של דיפלומט להפיץ את מוצרי מעברות בבלעדיות ולהימנע מהפצת מוצרים מתחרים תקופה מסוימת גם לאחר ביטולו, תקשה על היכולת של ספקים או יבואנים מתחרים (או פוטנציאליים) לתדור למדפי רשתות השיווק, בהיעדר ערוץ הפצה חלופי.

בעקבות דין ודברים שקיימתי עם הצדדים בעניין זה, החליטו הצדדים לתקן את ההסכם המקורי ולבטל את כבילת ההפצת הבלעדית והחדידת ואת כבילת אי התחרות.

2.ב.2. כבילת המחיר

בעקבות ביטול כבילת הבלעדיות ואי התחרות על ידי הצדדים, נבדקה כבילת המחיר שבהסכם ההפצה המקורי תחת ההנחה כי דיפלומט תפיץ לרשתות השיווק את מוצרי מעברות, ללא

רשות ההגבלים העסקיים

בלעדיות. כאמור, בהסכם ההפצה המקורי נקבע כי מחירי המוצרים שיימכרו על ידי דיפלומט ללקוחות, ייקבעו על ידי מעברות.

בדיקת הרשות העלתה כי כבילת המחיר מעלה בנסיבות העניין חששות תחרותיים. כך, עלה חשש כי כבילת המחיר עשויה להקל על התנהגות מתואמת בין ספקי מזון לכלבים ולחתולים, באמצעות הקלה על מתחרית של מעברות לזהות סטייה, ככל שתהא, משיווי משקל מתואם. זאת, בשונה ממצב שבו דיפלומט היתה קובעת את מחירי המכירה של המוצרים, או סטייה משיווי משקל מתואם הייתה עשויה להיות קשה יותר לזיהוי, היות שהיא יכולה הייתה לכאורה לנבוע הן מהתנהגות הספק והן מהתנהגות המפיץ, ובכך מקשה על העגשת המפר. חשש זה קיבל חיזוק נוכח מבנה השוק הריכוזי בחוליית האספקה של מזון לכלבים ולחתולים.

בכבילת המחיר התעורר גם חשש חד צדדי. כיון שהמחיר המוכתב על ידי מעברות מתפקד גם כמחיר מינימום, שאסור לדיפלומט להוריד את המחיר מתחתיו, הכבילה עלולה לגרום לדיפלומט לגבות מחיר שהוא גבוה יותר מהמחיר שהיתה גובה אלמלא הכבילה. לאור הריכוזיות של תחום האספקה וההפצה של מוצרי מזון לכלבים ולחתולים לרשות השיווק, אפקט זה עלול להעלות את המחירים של מוצרים אלה בשוק, ובנסיבות מסוימות יכול גם לגרום לספקים ומפיצים מתחרים להעלות את המחיר.

בעקבות דין ודברים שקיימה הרשות עם הצדדים, החליטו הצדדים לתקן גם את נוסח כבילת המחיר, כפי שיפורט להלן.

3.ב.2. ההסדר המתוקן

בהתאם להסכם ההפצה המתוקן, מחירי המוצרים שיופצו ללקוחות (ללא בלעדיות, כאמור) ייקבעו על ידי דיפלומט, אך בכל מקרה לא יעלו על המחיר שבו רכשה דיפלומט את המוצרים ממעברות (יצוין כי כתשלום על שירותי ההפצה מקבלת דיפלומט עמלה ממעברות).

למעשה, לאחר תיקון ההסכם, נותרה בו אך כבילת מחיר מסוג הכתבת מחירי מקסימום על ידי מעברות, העולה כדי הסדר כובל נוכח לשונו של סעיף 2(ב)(1) לחוק, באשר היא כבילה הנוגעת למחיר שיידרש, שיוצע או שישולם. על פי ההסכם בנוסחו המתוקן, שיקול הדעת באשר לקביעת מחירי המכירה של המוצרים ללקוחות מצוי בידי דיפלומט, אולם מוגבל בכך שדיפלומט אינה יכולה לקבוע מחיר הגבוה יותר מזה שאותו קבעה מעברות, אלא רק מחיר נמוך יותר.

בעקבות תיקון כבילת המחיר, שוכנעתי כי הופג החשש שעלה כי הכתבת המחיר על ידי מעברות תקל על התנהגות מתואמת בין ספקי המזון לכלבים ולחתולים או על העלאת מחירים בשוק. אמנם, גם הכתבה של מחיר מקסימום על ידי ספק עשויה להקים חשש כי מחיר המקסימום יהפוך בפועל למחיר מינימום, ועלולה בנסיבות מסוימות להעלות חששות תחרותיים. עם זאת, בנסיבות העניין שבפני, שוכנעתי כי ההסדר איננו מעלה חשש לפגיעה של ממש בתחרות בשוק. בנוסף, בשים לב לדומיננטיות של דיפלומט בתחום ההפצה של מזון לכלבים ולחתולים, הכתבת מחיר מקסימום

רשות ההגבלים העסקיים

על ידי מעברות עשויה בנסיבות העניין לרסן העלאת מחירים מצדה של דיפלומט ולהשפיע לטובה על התחרות.

בנסיבות אלה, שוכנעתי כי ההסדר אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק, אין בו כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק, וכי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. לפיכך, מצאתי כי הכבילה ראויה לפטור בהתאם לתנאי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים.

3. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים, או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דיויד גילה

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ז תמוז, תשע"ג

25 יוני, 2013